

13. 12. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Návrhy prezidentských kandidátů od občanů nemají šanci na úspěch

Do diskusí politických stran o tom, kdo navrhne jakého kandidáta na prezidenta a kdo je podpoří, se zapojili také občané a jejich sdružení. I oni se rozhodli navrhnout vlastní kandidáty. Ukazuje se však, že jejich snaha nemá naději na úspěch. Reakce politiků naznačily, že poslanci a senátoři, kteří budou hlavu státu volit, tyto návrhy nepodpoří.

Do diskusí politických stran o tom, kdo navrhne jakého kandidáta na prezidenta a kdo je podpoří, se zapojili také občané a jejich sdružení. I oni se rozhodli navrhnout vlastní kandidáty. Ukazuje se však, že jejich snaha nemá naději na úspěch. Reakce politiků naznačily, že poslanci a senátoři, kteří budou hlavu státu volit, tyto návrhy nepodpoří. Předseda sněmovní volební komise Pavel Hojda (KSČM) ČTK potvrdil, že návrhy nejsou platné. Podle Ústavy může totiž kandidáty navrhnout nejméně deset poslanců, nebo alespoň deset senátorů - ale nikdo jiný. Pokud by tedy chtěli občané a jejich sdružení nějakého kandidáta prosadit, museli by přesvědčit potřebný počet poslanců či senátorů, aby ho navrhli.

"Nevzpomínám si na to, že by se to tak stalo," odpověděl šéf senátní volební komise Josef Pavlata (ODS) na dotaz ČTK, zda některé občanské sdružení dokázalo někdy přesvědčit deset poslanců nebo senátorů, aby nominovali jejich kandidáta. Snahy občanů a jejich sdružení prosadit vlastní kandidáty totiž tradičně provázejí každou prezidentskou volbu. Často ale jde o kandidáty, kteří nejsou širší veřejnosti vůbec známi.

To je i případ téměř pětasedmdesátiletého exulanta, profesora Lubora Karlíka, odborníka na politickou ekonomii a finance, jehož chce nyní na prezidenta prosadit občanské sdružení Jednota národa. Dopisem vyzvalo poslance a senátory, aby Karlíka, který bydlí ve Vídni, navrhli. Poslanec Hojda dnes ČTK řekl, že obdobné výzvy s návrhy prezidentských kandidátů už poslanci dostali dva až tři.

Senátor Pavlata se domnívá, že nominace Karlíka ani dalších podobných kandidátů nenalezne u zákonodárců podporu. "Sestava v obou komorách parlamentu není taková, že by se tam deset takových šťastlivců našlo v současné době," podotkl. Šanci by měl pouze ombudsman Otakar Motejl, který ale odmítl navzdory úsilí některých senátorů kandidovat proti zástupci ČSSD. Sociální demokraté na základě výsledků svého referenda dali před Motejlem přednost exministru spravedlnosti Jaroslavu Burešovi.

Podobně jako Pavlata jsou k návrhům prezidentských kandidátů, jež předloží občané, skeptičtí i poslanci. Předseda poslanců ČSSD

Milan Urban ČTK řekl, že také on dostává řadu podobných podnětů, ale za současné situace jim nedává naději. "Nemyslím, že by měly jakoukoli šanci na úspěch," uvedl. I místopředseda dolní komory a KDU-ČSL Jan Kasal hodnotí šance podobných návrhů jako nulové. Pochybuje, že by je někdo z poslanců či senátorů podpořil. Předseda poslanců ODS Vlastimil Tlustý ČTK řekl, že návrh ODS na přímou volbu prezidenta zamítly ostatní strany bez ochoty k diskusi. "Dokud tedy nebude projednáván alespoň nějaký nový návrh zákona, tak já nepovažuji za možné se k těmto kandidátům (navrženým občany) vyjadřovat," řekl. Připomněl, že obě komory parlamentu budou prezidenta volit 15. ledna. "Diskusi o jiných kandidátech do té doby považuji za předčasnou," dodal. Jediným oficiálně navrženým kandidátem na prezidenta stále zůstává předseda ODS Václav Klaus. Navrhli ho poslanci a senátoři jeho strany. Ostatní strany zatím své kandidáty oficiálně nenavrhly. ČSSD chce nominovat exministra spravedlnosti Jaroslava Bureše, lidovci šéfa Senátu Petra Pitharta a KSČM bývalého vojenského prokurátora Miroslava Kříženeckého.